Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2024

Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála

Rúisis

Ardleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

Marcáil:

- Ba cheart gach script a mharcáil le peann dearg.
- Bronn marc ar gach ceist/roinn de cheist, fiú más é 0 an marc. Scríobh marc os cionn an ábhair. San imeall ar dheis suimigh na marcanna le haghaidh ceiste/focheiste agus cuir líne fúthu.
- Ceartaigh an t-ábhar go léir. Áit a gcuirtear níos mó ábhair ar fáil ná mar a theastaíonn, bronn marc ar an ábhar sin agus tabhair an marc idir lúibíní cearnógacha: [marc]. Ná cuir na marcanna sin san áireamh agus an cheist sin á suimiú agat.
- Áit a n-úsáideann iarrthóir an t-eolas céanna mar fhreagra ar dhá cheist nó níos mó, ná glac ach leis an gcéad fhreagra.
- Scríobh líon iomlán na marcanna a fhaightear ar leathanach 1 ag bun an leathanaigh idir lúibíní cruinne. Ina dhiaidh sin, coinnigh iomlán reatha ag bun an leathanaigh idir lúibíní cruinne.
- Suimigh gach ceist (C.1., C.2., C.3.) agus tú ag dul ar aghaidh agus cuir ciorcal timpeall na marcanna sin ag barr an leathanaigh áit a dtosaíonn an cheist.
- Seiceáil faoi dhó an t-iomlán deireanach tríd an suimiú deireanach (bun an leathanaigh) a chur i gcomparáid le líon na marcanna le haghaidh gach ceiste (barr an leathanaigh).
- Ábhar a bhfuil líne curtha trí: más ceart/ábhartha tabhair marc.

Socrú Réasúnta: Ina gcás siúd dar deonaíodh tarscaoileadh maidir le litriú agus gramadach, ní ghearrtar pionós as earráidí sa litriú ná i ngnéithe áirithe den ghramadach. Le hobair na n-iarrthóirí á meas, cuirfear scéim mharcála mhionathraithe i bhfeidhm. Ciallaíonn sé seo nach ngearrtar pionós ar earráidí litrithe agus i ngnéithe áirithe gramadaí mar chásanna míchearta agus réimnithe. Samhlaigh go bhfuil tú ag éisteacht leis an bhfreagra mar thaifeadadh. Ní cóir marcanna a bhaint ach i gcás botúin a thabharfá faoi deara agus tú ag éisteacht. m.sh. má fhuaimníonn sé ceart, ná gearr pionós.

Scríobh 'SMM' ar chlúdach na scripte má cuireadh an scéim mharcála leasaithe i bhfeidhm.

Teanga an fhreagra: Má fhreagraítear sa teanga mhícheart:

Má tá freagra i mBéarla de dhíth: NÁ tabhair aon mharcanna (ach amháin sa triail chluastuisceana i gcás nach ngearrtar aon phionós as freagra a thabhairt sa teanga mhícheart)

Má tá freagra i Rúisis de dhíth: NÁ tabhair aon mharcanna

Cáilíocht an Bhéarla: Ní bheidh caighdeán an Bhéarla ina fhachtóir mheasúnaithe ach sa mhéid go gcuireann sé isteach ar an gcumarsáid.

1. Níor cheart go mbeadh ar an scrúdaitheoir buille faoi thuairim a thabhairt faoi dhearcadh an iarrthóra. Má bhíonn deacracht ag an scrúdaitheoir a chinneadh cad is brí leis an mBéarla, ná tabhair marcanna.

2. Tá na húsáidí seo a leanas inghlactha:

- Focail ar "Iasacht" a fhaightear sa Bhéarla caighdeánach (m.sh.*dacha*, *putsch, perestroika, glasnost…*)
- Úsáid acrainmneacha de bhunadh na Rúisise (m.sh. SSSR)
- Úsáid as téarma teicniúil Rúisise ar mhaithe le soiléireacht i ndiaidh leagan Béarla den téarma céanna
- Nuair a léiríonn an freagra ina iomláine úsáid chuí struchtúr agus stór focal an Bhéarla

An scéim mharcála a dhíchódú: Léiríonn fleasc [/] roghanna eile, agus déanfaidh aon cheann acu sin cúis.

ROINN I – 120 MARC

Ceist 1. Léirthuiscint **(40 + 10 = 50 mharc)**

- Tabhair **2 mharc** in aghaidh an tsonra. Glac le freagraí ar cheisteanna a chuireann fianaise ar fáil ó ranna nach dtagraítear dóibh sa cheist.
- Nuair a úsáideann iarrthóir an t-eolas céanna mar fhreagra ar dhá cheist nó níos mó, marcáil an dá fhreagra agus glac leis an gceann a thugann an líon is airde marcanna don iarrthóir. Cuir lúibíní cearnacha thart ar an bhfreagra eile lena thaispeáin gur ábhar dúblach é ar tugadh marcanna ina leith cheana féin.
- I gcás ina gcuirtear gné de fhreagra le fios go soiléir ach nach luaitear é, ná tabhair marcanna ar an ngné sin.
- Sa chás ina gcomhcheanglaíonn iarrthóir dhá smaoineamh/choincheap i gceann amháin [deartháir + deirfiúr = siblíní], agus scileanna maithe sintéisithe a léiriú ar an dóigh sin, tabhair marc ar gach coincheap.

Ceist 1.1 – **Léirthuiscint (téacs)** **(40 marc)**

1. (i) Déan cur síos ar an gcaoi ar chaith na hiascairí a laethanta. Tabhair **dhá** shonra. **2 x 2 mharc**

tabhair 2 mharc:

- chaith siad gach lá ar chladach an locha / ó mhaidin go hoíche
- shnámh siad
- bhíodar ag iascaireacht
- bhíodar ag cócaráil anraith éisc / “ukha” / ar an tine

1. (ii) Tabhair dhá shonra faoin gcat áitiúil ar tugadh ‘An Gadaí’ air. **2 x 2 mharc**

tabhair 2 mharc:

- ba chat rua / oráiste é
- bhí a cháil amuigh mar chat a goideadh gach rud / iasc / feoil / uachtar géar / arán
- bhí sé an-mhaith ag dul i bhfolach

2. (i) Cad a d’inis na buachaillí do na hiascairí le linn an bhricfeasta? Tabhair sonra **amháin**. **1x2 mharc**

tabhair 2 mharc:

- chonaic siad cat le hiasc

tabhair 1 mharc:

- chonaic siad cat

2. (ii) Cén fath ar chríochnaigh an cat thuas ar bharr an chrainn ar deireadh? Tabhair sonra **amháin**. **1x2 mharc**

tabhair 2 mharc:

- ghoid sé píosa ispín / salámaí ón mbord
- bhí sé ag teitheadh ón iascaire

2. (iii) Conas a d'iompair an cat é féin fad a bhí sé sa pholl? Tabhair sonra **amháin**. **2 x 2 mharc**

tabhair 2 mharc:

- níor fhág sé an poll / d'fhan sé sa pholl
- bhí sé ag meamhlach gan stad / rud a chuirfeadh isteach ar aon duine
- níor scaoil sé leis an iasc

2. (iv) Conas a d'éirigh le Lyonka an cat a thógáil amach as an bpoll faoin teach? Tabhair **dhá** shonra. **2 x 2 mharc**

tabhair 2 mharc:

- cheangail sé iasc go dtí ceann an rópa thanaí / d'úsáid / rinne sé baoite (iasc a ceanglaíodh leis an rópa tanaí)
- chaith sé an baoite / an t-iasc a bhí ceangailte leis an rópa tanaí isteach sa pholl
- tharraing sé an rópa / an cat amach

3. (i) Déan cur síos ar an gcat mar a chonaic na hiascairí den chéad uair é. Tabhair **dhá** shonra. **2 x 2 mharc**

tabhair 2 mharc:

- bhí sé tanaí / míchothaithe
- bhí cluas stróicthe aige / cluas aige a raibh damáiste déanta di
- bhí eireaball gearr aige

3. (ii) Dá gcuirfí an cat faoi ghlas sa seid, ní réiteodh sé sin an fhadhb. Mínigh an fáth. Tabhair cúis **amháin**. **1x2 mharc**

tabhair 2 mharc:

- theithfeadh an cat
- leanfadh sé ar aghaidh ag goid
- ní athródh an cat toisc gur dual don chat é sin a dhéanamh / is cuid de charachtar an chait é

tabhair 1 mharc:

- ní athródh an cat

3. (iii) Tabhair **dhá** shonra faoi bheathú an chait. **2 x 2 mharc**

tabhair 2 mharc:

- coincheap na cáilíochta: thug na hiascairí an bia is fearr / béile iontach don chat
- coincheap na héagsúlachta: feoil / iasc / pancóga le huachtar géar
- coincheap an fhaid ama: bhí an cat ag ithe ar feadh níos mó ná uair an chloig / ar feadh tamall fada
- ba bhéile / dhinnéar na hoíche a bhí ann

tabhair 1 mharc:

- cuireadh an cat sa bhothán

3. (iv) Conas a d'iompair an cat é féin tar eis an bhéile? Tabhair **dhá** shonra. **2 x 2 mharc**

tabhair 2 mharc:

- níor dhearna an cat iarracht teitheadh
- d'fhág an cat an bothán go mall
- shuí sé taobh amuigh den teach
- thosaigh sé á ní / ní sé é féin

- thosaigh ag féachaint orainn
- stop an cat ag goid
- thosaigh an cat ag cónaí i dteach an iascaire
- thosaigh an cat ag siúil timpeall an tí agus an ghairdín
- bhí an chuma ar an gcat amhail is gurbh é an t-úinéir / máistir agus an fairtheoir / garda é

4. (i) Cad a bhí á dhéanamh ag na cearca sa ghairdín an mhaidin dár gcionn? **2 x 2 mharc**
Tabhair **dhá** shonra.

tabhair 2 mharc:

- dhreap na cearca an bord
- thosaigh siad ag giobadh / ag ithe (lus na gcearc) leitean / "kasha" / gráinní / ó na plátaí / na babhlaí
- baineadh geit astu / thosaigh siad ag cruthú torainn agus fuaime glóraí
- bhris siad gloine / le bainne inti
- chuaigh siad i bhfolach sa bhothán

4. (ii) Cén fhreagairt a bhí ag an gcat ar iompar na gcearc? Tabhair **dhá** shonra. **2 x 2 mharc**

tabhair 2 mharc:

- níor thaitin sé leis an gcat
- chuaigh an cat i ndiaidh na gcearc
- chosain an cat an gairdín ó ionsaí na gcearc
- bhí an cat ag meamhlach go glórach

Ceist 1.2 – Feasacht Teanga **(10 marc)**

Freagair ceist **AMHÁIN** díobh seo: C. 1.2(i) **nó** 1.2(ii)

C. 1.2 (i) Scríobh síos foirm infinideach/foclóra na mbriathra seo a leanas ón téacs:

Tabhair 2 mharc ar gach freagra ceart: **5x2 mharc**

Briathar/Глагол	Infinideach/Инфинитив
стали	стать
показалась	показаться
поможет	помочь
вышел	выйти
следует	следовать

NÓ

C. 1.2 (ii) Meaitseáil na focail, ar roghnaíodh iad ar fad as an téacs, leis na hainmneacha ar ranna cainte. Cuir an uimhir chuí sa cholún sa tábla ar dheis, dar teideal **RANNA CAINTE.**

Tabhair 2 mharc ar gach freagra ceart: **5x2 mharc**

RANNA CAINTE / ЧАСТИ РЕЧИ

1. aidiacht / имя прилагательное
2. ainmfhocal / имя существительное
3. réamhfhocal / предлог
4. forainm / местоимение
5. briathar / глагол

FOCAIL / СЛОВА	RANNA CAINTE / ЧАСТИ РЕЧИ
звали	5
при	3
её	4
ужин	2
Зелёными	1

Ceist 2. Léirthuiscint **(40 + 10 = 50 mharc)**

Ceist 2.1 – Léirthuiscint: Achoimre a Scríobh **(10 x 4 mharc)**
Scríobh alt **i nGaeilge** mar fhreagra ar na ceisteanna faoi gach roinn.
Bronntar marcanna ar ábharthacht na bhfreagraí agus ar scileanna achoimrithe, ar struchtúrú do fhreagra, agus ar do chumas eolas riachtanach a idirdhealú ó shonraí tánaisteacha.

Tabhair 2 mharc ar gach ceann de 4 shonra (suas le 8 marc) AGUS tabhair 2 mharc lánroghnacha d'iarrthóirí a dhéanann an méid seo a leanas:

- *A gcuid smaointe in iúl / a fhorbairt go soiléir.*
- *A sholáthraíonn fianaise ar chumas rudaí a tharraingt le chéile.*
- *A sholáthraíonn sonraí breise.*
- *A thaispeánann an cumas idirdhealú a dhéanamh idir príomhphointí agus sonraí tánaisteacha.*

Coinnítear siar marcanna lánroghnacha nuair a léiríonn an t-iarrthóir tuiscint dhomhanda ach go ndéanann sé nó sí earráidí sna sonraí/fágann sé nó sí sonraí ar lár nó nuair a bhíonn an t-eolas ábhartha ina bhfreagraí ach go bhfuil easpa comhleanúnachais ann.

Ná tabhair aon mharcanna ar shonraí nach bhfuil san áireamh sa bhuntéacs. Ná tabhair aon mharcanna ar shonraí atá sa cheist.
Ní fhéadfar marcanna aonair a thabhairt ar mhionsonraí ach amháin i gcásanna ina bhfuil na sonraí páirteacha intuigthe do chainteoir aonteangach Béarla.

Is féidir marcanna lánroghnacha (seachas marcanna ar an ábhar) a thabhairt nuair a thugann iarrthóirí fianaise go dtuigeann siad méid suntasach sonraí ach nach bhfuil siad ábalta an méid a thuigeann siad a chur in iúl i mBéarla intuigthe (mar shampla, nuair a chuimsíonn siad líon iomarcach focal Rúisise ina gcuid freagraí).

Má theipeann ar iarrthóir gach roinn/fo-roinn de cheist a fhreagairt, ní féidir níos mó ná 1 marc lánroghnach a bhronnadh)

Cuid 1. Cad a cheapann Masha dá taithí oibre go dtí seo? Tabhair **ceithre** shonra. **10 marc**

Mórphointí:
- is deacair an rud é post a aimsiú do dhuine atá 11 bhliain d'aois
- bhí Masha sásta go raibh a cuid airgid féin á tuilleamh aici
- íocadh 400 rúbal chuici / bhí sí sásta leis an méid airgid a bhfuair sí (400 rúbal)
- ní thuilltear airgead gan stró
- ní raibh coinníollacha a poist roimhe sin cothrom / síleann sí nach raibh 150 rúbal a dhóthain airgid le haghaidh post den chineál sin
- bhí díomá uirthi i ndáil lena taithí / ní oibreoidh sí sna coinníollacha sin arís
- beidh sé níos éasca post a fháil nuair atá sí 14 bliana d'aois

Sonraí tánaisteacha:
- bhí tuirse uirthi / ar a cosa
- bhí sí ag díol cuimhneacháin dá céad post
- chabhraigh sí lena máthair uachtar reoite a dhíol
- ní bhfuair sí aon íocaíocht as a bheith ag cabhrú lena máthair

Cuid 2. Cad iad na ceachtanna a d'fhoghlaim Arseniy óna thaithí ar obair shamhraidh? Tabhair **ceithre** phíosa eolais. **10 marc**

Mórphointí:

- d'fhoghlaim sé an-chuid faoi na beacha / faoin mbeachlann
- mhothaigh sé go raibh saoirse / neamhspleáchas airgeadais aige + thaitin sé leis
- is rud ceart é a bheith ag obair ag an aois sin
- téann obair chun sochair na ndaoine i gcónaí
- spreagann obair daoine chun smaoineamh ar an todhchaí + conas airgead a chaitheamh
- fuair sé blaiseadh de shaol an duine fásta

Sonraí tánaisteacha:

- bhí áthas air gurbh fhéidir leis an t-airgead a chaitheamh ar a riachtanais féin
- bhí áthas air gur thuill sé an t-airgead cé nár suim mhór a bhí ann
- níor fhoghlaim sé aon scileanna gairmiúla ar leith
- d'oibrigh sé i leabharlann na scoile

Cuid 3. Tugann Natasha cur síos ar an buntáistí a bhaineann le post a fháil agus tú i do dhéagóir. Tabhair ceithre shonra. **10 marc**

Mórphointí:

- cabhraíonn sé leis na déagóirí tuiscint a fháil ar (choincheap na) hoibre
- cabhraíonn sé leo tuiscint a fháil ar na freagrachtaí ar gá dóibh a chomhlíonadh
- cuireann sé smacht ort / cabhraíonn sé leat do chuid ama a bhainistiú / cuireann sé ort do chuid ama a chur amú
- braitear go raibh neamhspleáchas agat dá bharr
- múineann sé duit conas do chuid airgid a úsáid / múineann sé duit gan do chuid airgid (ar oibrigh tú go dian ina leith) a chur amú
- forbraíonn sé do chuid scileanna cumarsáide / cabhraíonn sé leat foghlaim conas déileáil le / cumarsáid a dhéanamh le daoine / le do chomhghleacaithe / do chliaint / conas fadhbanna / cúrsaí coimhlinte a réiteach

Sonraí tánaisteacha:

- ba cheart go dtabharfar cead do dhéagóirí a bheith ag obair le linn an tsamhraidh / na laethanta saoire

Cuid 4. Cad iad na rudaí faoi phost a bheith ag a hiníon a bhí ag cur imní ar Tamara? Tabhair **ceithre** shonra. **10 marc**

Mórphointí:

- tagann tuirse ar a hiníon / caitheann sí an lá ar fad ar a cosa
- bíonn imní uirthi go gcuirfidh post a hiníne isteach ar a cuid scolaíochta / staidéir
- cinnfidh a hiníon gan leanúint lena cuid staidéir / oideachais / go bhfágfaidh a hiníon an scoil ar fad ar fad
- tá imní uirthi nach ndéanann a hiníon an t-airgead a shábháil ar aon rud r leith / ar leabhar nótaí / ar ghuthán nua
- cuireann sí a cuid airgid amú ar shiopadóireacht agus ar chóisirí / caitheann sí airgead gan smaoineamh
- bíonn imní uirthi nach dtuigeann a hiníon cad iad na cathuithe a d'fhéadfadh a bheith contúirteach

Sonraí tánaisteacha:

- síleann sí go bhfuil leanaí ró-shoineanta agus go bhféadfaí leas a bhaint astu / calaois a dhéanamh orthu go héasca
- creideann Tamara gur cheart do leanaí a scíth a ligean le linn laethanta saoire na scoile
- creideann sí gur cheart do leanaí taitneamh a bhaint as a n-óige / as a bheith ina leanaí

Ceist 2.2 – Feasacht Teanga **(10 marc)**

Freagair ceist **AMHÁIN** díobh seo: C. 2.2(i) **nó** 2.2(ii)

C. 2.2 (i) Sa téacs 'Obair do dhéagóirí: buntáistí agus míbhuntáistí' aimsigh cúig fhocal a bhaineann le 'Fostaíocht' agus déan iad a liostú **i Rúisis.**

Tabhair 2 mharc ar gach freagra ceart: **5x2 mharc**

Réimse séimeantach/Семантическое поле:

- работа, подработать, поработать, заработать, наработаться, подработка
- торговать
- продавец, курьер, официант, помощник повара, онлайн-менеджер
- условия (работы)
- заплатили
- деньги, рубли, сумма, оплата (без оплаты), зарплата,
- трудоустроен, труд
- опыт работы
- финансовая свобода, финансовая ситуация, финансы
- профессиональные навыки
- обязанности
- коллектив
- клиент(ы)
- идти на контакт, конфликтные ситуации

Níl an liosta seo uileghabhálach.

*ná tabhair marcanna don fhocal céanna a cuireadh ar fáil i gcásanna difriúla m.sh. работа, работу

NÓ

C. 2.2 (ii) Cuir in iúl tuiseal na n-ainmfhocal i gcló **trom**.

Tabhair 2 mharc ar gach freagra ceart, is féidir freagraí a thabhairt i nGaeilge, i mBéarla nó i Rúisis**:** **5x2 mharc**

Frása ainmfhoclach/словосочетание	**Tuiseal/падеж**
мы с **подругой**	Tuiseal uirliseach / Творительный падеж
помогала **маме**	Tuiseal tabharthach / Дательный падеж
раздавать **листовки**	Tuiseal cuspóireach / Винительный падеж
стояли на **улице**	Tuiseal réamhfhoclach / Предложный падеж
больше **возможностей**	Tuiseal ginideach / Родительныый падеж

Ceist 3. Dioscúrsa Leanúnach a Struchtúrú **(20 marc)**

Déan na míreanna nuachta sa tábla thíos a mheaitseáil leis an roinn cheart sna nuachtáin.

Tabhair 2 mharc ar gach freagra ceart: **10x2 mharc**

8	5 августа жители и гости города Омска смогут прокатиться на «Музыкальном трамвае». Он проследует по маршруту №4. Пассажиров ждёт живое исполнение музыкальных композиций, игры и сладкие призы. Проезд бесплатный.
1	Если у вас есть симптомы простуды, но нет температуры, приходите на приём к дежурному врачу в поликлинику без предварительной записи. При необходимости дежурный врач направит вас к узкому специалисту.
10	Главным источником загрязнения воздуха являются автомобили, сообщают власти столицы. Москвичам приходится вдыхать выхлопные газы, которые содержат около 220 вредных веществ. Информацию о чистоте воздуха можно найти на интерактивной карте.
3	В ноябре жители столицы смогут увидеть метеорный поток Леониды, который достигнет своего пика в ночь на 18-е число. Астрономы ожидают около 15 метеоров в час. Кроме того, можно будет понаблюдать за всеми яркими звёздами зимних созвездий.
9	Представляем аудио-проекты московских учеников, которые записывают интересные подкасты в школьных медиастудиях. Ребята говорят о том, что их волнует, рассуждают о жизни, читают стихи и даже поют под гитару.
4	Для учащихся средних школ города Тюмени предлагаются мастер-классы по изобразительному искусству. Школьники смогут освоить навыки рисования и создать пейзажи на тему «Осенняя пора».
7	В Великом Новгороде в рамках Международного театрального фестиваля Достоевского состоится благотворительный показ спектакля «Неточка Незванова». Вход свободный для всех желающих.
5	Уходящий июль запомнился жителям Москвы и области температурным рекордом: в ночь на 7 июля воздух в столице прогрелся до 23 градусов тепла – этот «тропический» показатель сделал её самой тёплой за всю историю наблюдений в столице.
6	В Санкт-Петербурге стартует чемпионат России по плаванию. В течение 6 дней спортсмены разыграют 48 комплектов наград, а зрители увидят на дорожках бассейна сильнейших спортсменов России.
2	В Москве названы победители премии имени Чуковского для детских писателей. Лучшими произведениями стали 7 книг, 6 из которых выбрали члены жюри, а победителя седьмой номинации определило народное голосование.

ROINN II GRAMADACH, ÚSÁID TEANGA AGUS SCRÍBHNEOIREACHT FAOI THREOIR
- 100 marc

Ceist 1. Gramadach **(30 marc)**

Léigh an téacs seo a leanas. Scríobh na focail idir lúibíní san fhoirm cheart.

Nóta: *Sa cheacht seo beidh na freagraí ceart nó mícheart:*

- *Má tá an focal mílitrithe / tras-scríofa, ná tabhair marcanna.*
- *Ná tabhair marcanna má thugtar an briathar san aimsir mhícheart.*

Tabhair 2 mharc in aghaidh na foirme cearta: **15 x 2 mharc**

«С Новым годом! С Новым счастьем!» Раньше всех эти слова говорят жители Камчатки и Дальнего Востока. И только через девять **(часов)** поздравляют друг друга с праздником москвичи. Новый Год **(празднует)** вся страна. Все дети и взрослые с нетерпением **(ждут)**, когда куранты пробьют двенадцать, чтобы загадать желание. Новый год – это самый любимый и оптимистический праздник. К **(нему)** все готовятся заранее. В праздничные дни город необычен. В витринах магазинов, на площадях и в парках **(стоят)** нарядные ёлки. На улицах много **(людей)**. Они **(спешат)** закончить дела старого года, приготовиться к **(празднику)** – купить подарки детям, родным, друзьям. Праздник начинается с украшения **(новогодней)** ёлки. Это огромное удовольствие для взрослых и детей, поэтому во многих домах ёлку наряжают всей семьёй. Ёлочные игрушки хранятся почти в **(каждом)** доме. Целый год они лежат в коробках и ждут **(своего)** часа. Каждый год покупается несколько **(новых)** игрушек. Иногда в доме есть игрушки, которые подарили бабушке ещё в её детстве.

Самый главный сюрприз лежит под **(ёлкой)**. Там подарки, которые принёс добрый Дед Мороз. Сколько же **(ему)** лет? Нам кажется, что он так же стар, как другие герои сказок. Но на самом деле он самый молодой из русских **(сказочных)** героев.

Ceist 2. Aiste Ghearr: Feasacht Chultúrtha **(30 marc)**

Scríobh aiste ghearr (**50 focal**) **i Rúisis** ar cheann **amháin** de na topaicí seo thíos. Tabhair **cúig** shonra fhíorasacha. Scríobh síos teideal na haiste lena chur in iúl cén aiste atá á scríobh agat.

Bronntar marcanna ar ábhar cuí, ar úsáid teanga agus ar struchtúr (eagrú smaointe).

- Ceol agus / nó ceoltóirí Rúiseacha / Русская музыка и / или музыканты
- Turasóireacht sa Rúis / Туризм в России
- An Teaghlach sa Rúis / Семья в России
- Plandaí agus Fiadhúlra sa Rúis / Растительный и животный мир в России
- Cultúr na hóige sa Rúis / Молодежная культура в России

Tabhair:

Ábhar (C) = 10 marc

Teanga + cumas scríofa (E) = 20 marc

Nóta: Marcáil an t-ábhar agus teanga/cumas scríofa astu féin

1. Cumarsáid/ábhar (C)

- Tabhair marcanna don ábhar ar dtús (ex10). Ní bhronntar aon mharcanna ar fhaisnéis/ábhar nach mbaineann le hábhar.
- Bain úsáid as lúibíní cearnóga chun ábhar neamhábhartha a chur i leataobh […]; ná bíodh sé san áireamh agus an cumas scríofa á mheas.
- Ní bhronnfar aon mharc ar theanga sa chás go bhfuil freagraí go hiomlán neamhábhartha nó gan aon ábhar fiúntach a bheith iontu.
- Tabhair dhá mharc ar an ábhar ar a mhéad as ráiteas nó breithiúnas tosaigh/comhthéacsúil (ní sonra fíorasach).
- Tabhair 2 mharc ar gach sonra ábhair ábhartha (suas le 10 marc ar a mhéad).
- Ní mór d'iarrthóirí an cheist atá á freagairt acu a léiriú. Mura léiríonn iarrthóir an cheist atá á freagairt aige nó aici bain marc pionóis AMHÁIN as scór iomlán an ábhair.

2. Cumas scríofa (E)

- Bíodh dearcadh iomlánaíoch agat ar an úsáid teanga.
- (E = Cumas Scríofa) chun obair an iarrthóra a chur sa chatagóir is cuí.
- Más é 5 nó níos lú an marc ar an ábhar [ach amháin sa chás inar baineadh marc pionóis agus gur laghdaigh sé na marcanna ábhair síos go 5], nó má tá an cheist ró-ghearr (níos lú ná 25 focal), marcáil an cumas scríofa as 14 agus scríobh 'E níos ísle ' chun é sin a chur in iúl.
- Cuir bosca cearnógach timpeall earráidí a dhéantar arís is arís eile, na gearr pionós astu arís.
- Úsáid líne chorrach chun líne a chur faoi bhotúin litrithe agus earráidí stóir focal.
- Cuir líne faoi botúin mhóra.
- Bain 1/2 mharc ó iarrthóirí a úsáideann comharthaí boga go randamach nó nach n-úsáideann comharthaí boga san aimsir láithreach nó san aimsir infinideach

Marc	Teanga: léacsas, cruinneas, líofacht
18-20 **E níos ísle** **12-14**	Teanga shaibhir chasta, ag baint úsáid as raon leathan léacsais chuí. Oireann an ton agus an clár go hiomlán don tasc roghnaithe. Beagnach foirfe ó thaobh cruinnis. Líofa, ag léiriú ardleibhéal sofaisticiúlachta agus struchtúir na teanga á láimhsiú.
14-17 **E níos ísle** **10-11**	Úsáidtear réimse maith léacsais chuí, le mionearráidí léacsacha amháin. Oireann an ton agus an clár don tasc de ghnáth. Cúpla earráid, de nádúr mionchúiseach den chuid is mó. Láimhsiú rathúil na teanga. Úsáid eachtrúil as struchtúir chasta, agus neamart ó am go chéile.
10-13 **E níos ísle** **7-9**	Úsáidtear réimse leordhóthanach ach intuartha léacsais. Roinnt earráidí suntasacha léacsacha. Roinnt earráidí móra gramadaí déanta, gan cur isteach go mó ar an gcumarsáid. Sásúil maidir le láimhsiú maith na teanga. Ní éiríonn i gcónaí le hiarrachtaí struchtúir chasta a láimhseáil. Tá an cumas scríofa an-líofa, le leibhéal ard éagsúlachta léacsaí, comhréire agus nathaí, ach tá fadhbanna móra ag baint leis an gcruinneas bunúsach (litriú, teorainneacha focal + moirfeolaíocht infhillte).
6-9 **E níos ísle** **4-6**	Buneolas éigin ar léacsas ach níl éagsúlacht ann. Bíonn an léacsas míchuí go minic agus béarlachas agus focail mhíchearta ann go rialta. Is minic go gcuireann earráid bhunúsach e.g. réitigh, foirmeacha briathair isteach ar an gcumarsáid. Cumas teoranta teanga a láimhsiú; teanga shimplí 'aistrithe' den chuid is mó a chuireann isteach ar an gcumarsáid.
1-5 **E níos ísle** **1-3**	Eolas agus réimse léacsais an-teoranta. Focail an-bhunúsach, mhíchuí nó mhíchearta. A lán béarlachais Cruinneas sna foirmeacha is simplí amháin. Earráidí bunúsacha go forleathan. Gan mórán cumais an teanga a láimhsiú.
0	Eolas agus raon chomh teoranta nach féidir marc ar bith a bhronnadh

Suimigh na marcanna ar chumarsáid/ábhar (C) agus ar an gcumas scríofa (E/ E níos ísle) chun na marcanna iomlána a thabhairt don cheist.

Ceist 3. Scríbhneoireacht faoi threoir **(40 marc)**

Scríobh píosa leanúnach próis i Rúisis (**140 focal**) mar fhreagra ar cheann **AMHÁIN** acu seo thíos. Cinntigh go ndéanfaidh tú na pointí **GO LÉIR** atá liostaithe a chuimsiú i do fhreagra.

1. LITIR

a) Scríobh litir thar ceann Lyonka chuig na hiascairí (Triail Léirthuisceana, Ceist 1) le hinsint dóibh faoin dóigh ar shocraigh an cat isteach ó d'imigh siad. Tagair i do litir do na pointí seo a leanas:

- oscailt (A)
- an áit a gcónaíonn an cat anois (B)
- an chuma atá ar an gcat anois (C)
- an chaoi ar athraigh carachtar an chait (D)
- críochnaigh (E)

NÓ

b) Scríobh litir ag fiosrú faoi obair mar cheannaire foirne i gcampa samhraidh. Tagair i do litir do na pointí seo a leanas:

- oscailt (A)
- buneolas fút féin, lena n-áirítear d'oideachas (B) agus do chaithimh aimsire (C);
- an fáth a bhfuil spéis agat sa phost seo (D)
- na dátaí a mbeidh tú ar fáil (E)
- an taithí oibre atá agat go dtí seo (F)
- críochnaigh (G)

2. SCÉALAÍOCHT

a) Scríobh cuntas ar an turas scoile is mó a bhfuil cuimhe agat air.

NÓ

b) Tá Masha (Triail Léirthuisceana, Ceist 2) díreach tar éis tosú ina post páirtaimseartha. Scríobh an blag a bhí ag Masha ag déanamh cur síos ar a céad lá sa phost nua.

3. PLÉ

a) Déan plé ar an tábhacht a a bhaineann le traidisiúin a choimeád beo.

NÓ

b) Déan plé ar na buntáistí (A) agus ar na míbhuntáistí (B) a bhaineann le peata ainmhí a bheith agat.

Tabhair:

1. Cumarsáid + ábhar (C) = 15 mharc
2. Teanga + cumas scríofa (E) = 15 mharc
3. Comhleanúnachas téacs (TC) = 10 marc

1. Cumarsáid + ábhar (C)

- Tabhair marcanna don ábhar ar dtús (ex15).
- Bain úsáid as na litreacha (A - F) agus pointí ábhair aonair á dtaispeáint agat agus, nuair is cuí, uimhreacha forscripte do phointí comhleanúnacha laistigh den réimse ábhair sin (A^1, A^2, A^3); ag deireadh an chleachtaidh taispeáin na pointí iomlána don ábhar (C = …).
- Ní thugtar aon mharc ar eolas/ábhar breise: bain úsáid as lúibíní cearnóga chun ábhar neamhábhartha a chur i leataobh […]; ná bíodh sé san áireamh agus an cumas scríofa á mheas.
- Tabhair 1 mharc ar gach sonra/frása/coincheap/smaoineamh. Cinntigh go gcuirfear sonra AMHÁIN ar a laghad ar fáil ó gach ceann de na catagóirí nuair a shonraítear sin.

2. Cumas scríofa (E):

- Bíodh dearcadh iomlánaíoch agat ar an úsáid teanga (E = Cumas Scríofa) chun obair an iarrthóra a chur sa chatagóir is cuí.
- Más ionann an marc don ábhar agus 7 nó níos lú nó má tá an cheist róghearr (níos lú ná 60 focal), marcáil cumas scríofa as 10 agus scríobh 'E níos ísle' chun é sin a léiriú.
- Cuir bosca cearnógach timpeall earráidí a dhéantar arís is arís eile, na gearr pionós astu arís.
- Úsáid líne chorrach le haghaidh botún litrithe agus earráidí stór focal.
- Cuir líne faoi botúin mhóra.
- Bain 2 mharc ó iarrthóirí a úsáideann comharthaí boga go randamach nó nach n-úsáideann comharthaí boga san aimsir láithreach nó san aimsir infinideach.

E Níos Ísle Ex 10	**E Ex 15**	**Léiriú**
7-10	**11-15**	Stór focal, úsáid mhaith – saibhir, dúchasach agus oiriúnach. Is annamh a bhíonn earráidí sa litriú ann, gramadach ceart tríd is tríd. Leibhéal maith cruinnis i bhfoircinn na mbriathar, aontuithe agus úsáid cheart as an aimsir…
4-6	**6-10**	Úsáid an stóir focal measartha maith – imleor agus cuí go ginearálta, agus roinnt nathanna Rúisise in úsáid, b'fhéidir. Gan an iomarca dearmaid litrithe ann. Ar bheagán mion-earráidí móra/iomadúla: foirmeacha briartha, tuiseal, aontuithe, na foircinn i gceart níos minice ná a mhalairt, go háirithe ag an gcuid is airde den chatagóir. Tá an cumas scríofa an-líofa, le leibhéal ard éagsúlachta léacsaí, comhréire agus nathaí, ach tá fadhbanna móra ag baint leis an gcruinneas bunúsach (litriú, teorainneacha focal + moirfeolaíocht infhillte).

0-3	**0-5**	Foclóir an-lag, agus d'fhéadfadh focail ón mBéarla a bheith ann, agus trasnaíocht ó chomhréir an Bhéarla. A lán botún sa litriú, drochearráidí gramadaí: tá foirmeacha na mbriathra mícheart go ginearálta, tá na haimsirí neamhréireach, beagán aontuithe atá ceart.

3. Comhleanúnachas téacs: Bíodh dearcadh iomlánaíoch agat ar an gcomhleanúnachas/comhtháthú téacs **(TC)** chun obair an iarrthóra a chur sa chatagóir is cuí.

Marc	Comhleanúnachas téacs
9-10	Eagraíocht den scoth. Leibhéal ard comhleanúnachais tríd.
7-8	Ábhar forbartha de ghnáth laistigh de chreat a pleanáladh go cúramach. Curtha le chéile go maith i gcoitinne ach easpa comhleanúnachais in áiteanna.
5-6	Eagrú sásúil ábhair. Forbairt smaointe neamhiomlán agus/nó gan uaillmhian Scaipthe agus/nó athráiteach uaireanta.
3-4	Cumas teoranta ábhar a eagrú agus smaointe a fhorbairt. Easpa comhleanúnachais sa struchtúr.
1-2	Cumas an-teoranta ábhar a eagrú agus smaointe a fhorbairt. Tá easpa iomlán comhleanúnachais beagnach ar an struchtúr.
0	Chomh drocheagraithe agus an oiread easpa comhleanúnachais nach féidir aon mharcanna a bhronnadh.

Suimigh na marcanna ar chumarsáid/ábhar (C), cumas scríofa (E/ E níos ísle) agus comhleanúnachas téacs (TC) chun na marcanna iomlána a thabhairt don cheist.

CLUASTUISCINT - 80 MARC

Ginearálta

- Ní ghearrtar aon phionós as ábhar iomarcach nach ndéanann an freagra neamhbhailí.
- Nuair a thugann iarrthóir freagra ceart agus freagra mícheart nach dtagann lena chéile ar an gceist chéanna, cealaítear an freagra ceart leis an bhfreagra mícheart nach dtagann leis.
- Glac le foirmiú ar bith a thugann an t-eolas atá á lorg.
- Glac le freagraí ar cheisteanna atá scríofa san áit mhícheart.
- Ná tabhair marcanna ar eolas atá sa cheist.

ROINN I — Comhráite Gearra — (20 marc)

Tabhair 2 mharc do gach sonra

Mír 1:

1. (i) Tabhair **dhá** shonra faoin gcoinne a bhí ag an gcliant.

- ag an ngruagaire / le haghaidh bearradh gruaige
- a ndearnadh an tseachtain roimhe / roimh ré
- don lá inniu
- Dé Máirt
- an 21 Márta
- ag 11.30
- le Marina
- tá an cliant sásta leis an toradh
- cosnaíonn 1800 rúbal

1. (ii) Tabhair **dhá** shonra faoin tseirbhís ba mhaith leis an gcliant a fháil.

- bearradh gruaige gearr
- bob beag
- gruaig a ní
- gan ruaim

Mír 2:

2. (i) Tabhair **dhá** shonra faoin gcéad árasán a thairg an gníomhaire.

- tá sé réasúnta saor
- tá sé lonnaithe sna bruachbhailte / níl sé i lár na cathrach
- tógann sé 40-45 nóiméad ar an mbus
- is ionann an praghas cíosa agus 50 míle rúbal
- ró-chostasach don chliant

2. (ii) Cathain is féidir féachaint ar an dara hárasán? Tabhair **dhá** shonra.

- i rith na seachtaine + tar éis 6 pm
- ar an Satharn + roimh am lóin

Mír 3:

3. (i) Tabhair sonra **amháin** faoi sheachadadh caighdeánach beart.

- tógann sé suas le 10 lá
- cosnaíonn sé 4,800 rúbal
- tá sé níos saoire ná seachadadh cúiréara

3. (ii) Cén t-eolas is féidir leis an gcustaiméir a fháil ar an admháil? Tabhair sonra **amháin**.

- beart / uimhir rianaithe

ROINN II **Agallamh** **(20 marc)**

Tabhair 2 mharc do gach sonra

Mír 1:

1. (i) Tabhair **dhá** shonra faoi Oilimpiad na Matamaitice.

- is rud idirnáisiúnta é
- tarlaíonn sé uair sa bhliain
- tarlaíonn sé i rith an tsamhraidh
- an bhliain seo in Olsó / san Iorua
- babhtaí roghnúcháin éagsúla / Oilimpiaid scoile / uile-Rúise
- roghnaíodh seisear an bhliain seo caite

1. (ii) Dar le Galiia, cad iad na buntáistí a bhain leis an Oilimpiad Matamaitice a bheith ar líne? Tabhair sonra **amháin**.

- d’oibrigh siad i ngáthshuíomh / ina dtír féin / sa bhaile
- ní raibh tuirse orthu tar éis eitiltí / aistir fhada / dheacra ar eitleán

Mír 2:

2. (i) Cén cinneadh a rinne Galiia nuair a bhí sí sa 9ú bliain ar scoil? Tabhair sonra **amháin**.

- d’aithin sí go raibh uirthi níos mó oibre a dhéanamh
- thosaigh sí ag obair go neamhspleách
- ba mhian léi an Oilimpiad Idirnáisiúnta a shroicheadh

2. (ii) Tabhair **dhá** shonra faoi ullmhúcháin Galiia don Oilimpiad Matamaitice.

- ba rud dian a bhí ann
- bhí 2 sheisiún / rang ceithre uair acu gach lá
- uaireanta rinne sí cleachtadh / suimeanna ar feadh 10-12 uair in aghaidh an lae
- ní rud inbhuanaithe é cleachtadh den chineál sin a dhéanamh / chuirfeadh sé tuirse ort

Mír 3:

3. (i) Tabhair **dhá** shonra faoi scrúduithe Galiia.

- chaill sí a lán ábhair
- d’ullmhaigh sí go neamhspleách / as a stuaim féin
- Scrúdú Stáit Comhaontaithe (EGE) / an Ardteistiméireacht / scrúduithe deiridh a bhí ann
- ní raibh aon fhadhb aici leis na scrúduithe
- ní raibh uirthi Mata a dhéanamh / bhí sí díolmhaithe ón Mata
- Fuair sí 94 phointe sa Rúisis
- Fuair sí 85 phointe san Fhisic

3. (ii) Seachas leabhair a léamh, cad eile atá ar intinn ag Galiia a dhéanamh sa samhradh? Tabhair **dhá** shonra.

- chun freastail ar champa Mata
- chun obair mar dhuine faoi oiliúint / intéirneach i gcampa Mata
- roinnt ama a ghlacadh di féin
- chun dul ar fánaíocht / ar shiúlóidí fada / ag campáil

ROINN III **Fógra** **(20 marc)**

Tabhair 2 mharc do gach sonra

Mír 1:

1. (i) Cad faoi a labhróidh an déantóir seacláide le linn an mháistir-ranga? Tabhair **dhá** shonra.

- an stair a bhaineann le déanamh seacláide
- déanamh seacláide i dtíortha éagsúla
- líonadh clasaiceach agus neamhghnách a dhéanamh
- seacláid a théamh / a fhuarú

1. (ii) Tabhair sonra **amháin** faoin bpraghas atá ar an máistir-rang**.**

- 1,250 rúbal

Mír 2:

2. (i) Cad is féidir le duine a fháil tar éis rang trialach sa scátáil fhíorach? Tabhair **dhá** shonra.

- beidh a leibhéal aclaíochta ar eolas acu
- gheobhaidh siad traenálaí / múinteoir
- cuirfear i rang / i ngrúpa iad
- gheobhaidh siad moltaí traenála

2. (ii) Tabhair **dhá** shonra faoi ghrúpa na dtosaitheoirí.

- is féidir le duine ar bith foghlaim conas scátáil
- tá fáilte roimh dhaoine de gach aois
- is cuma faoi do chuid aclaíochta / do dhóigh fhisiciúil

Mír 3:

3. (i) Conas a chuireann cliant ordú isteach? Tabhair **dhá** shonra.

- roghnaigh mias / miasa ón mbiachlár
- cuir in iúl / luaigh líon na laethanta
- cuir an seoladh ar fáil
- íoc le haghaidh ordú

3. (ii) Cad atá san áireamh san ordú míosúil? Tabhair sonra **amháin**.

- deich seachadadh
- tá bia ag gach seachadadh ar feadh trí lá

ROINN IV — Beathaisnéis — (20 marc)

Tabhair 2 mharc do gach sonra

Mír 1:

1. (i) Tabhair **dhá** shonra phearsanta faoi Yuri Nikulin.

- aisteoir mór le rá / cáiliúil
- rugadh í ar an 18 Nollaig
- rugadh í sa bhliain 1921
- rugadh í i (mbaile) Demidov
- d'oibrigh a tuismitheoirí in amharclann drámaíochta / b'aisteoirí a bhí iontu
- bhog sí go Moscó agus í 4 bhliain d'aois

1. (ii) Tabhair **dhá** shonra faoi bhlianta scoile Yuri Nikulin.

- ní raibh spéis aige sa scoil / sna staidéir
- thug na múinteoirí amach faoina iompar
- shíl na múinteoirí go raibh sé á iompar 'mar amadán'
- thaitin sé leis a bheith ar an ardán i gclub drámaíochta na scoile
- fuair sé a chéad taithí aisteoireachta i gclub drámaíochta na scoile
- bhí a athair ag reáchtáil an chlub drámaíochta

Mír 2:

2. (i) Déan cur síos ar íomhá iontach sorcais Yuri Nikulin. Tabhair **dhá** shonra.

- bróga móra
- bríste gearra stríocach
- léine
- seaicéad
- carbhat geal

2. (ii) Cén fáth ar thaitin a ról tosaigh sa scannán leis an lucht féachana? Tabhair sonra **amháin**.

- bhí sé ina fhear sásta / sona
- bhí bua aige

Mír 3:

3. (i) Conas a bhain an sorcas tairbhe as Yuri Nikulin a bheith ina stiúrthóir air? Tabhair sonra **amháin**.

- taispeánadh cláir spéisiúla
- tógadh foirgneamh nua / comhaimseartha

3. (ii) Tabhair **dhá** shonra faoi bhlianta deiridh ghairm Yuri Nikulin.

- bhí sé ina údar / láithreoir ar chlár siamsaíochta / 'White Parrot'
- scríobh sé leabhair de scéalta grinn / scéilíní / scéalta grinn
- d'fhoilsigh sé a dhírbheathaisnéis / dar teideal 'Almost Serious'
- carthanacht a bhunú chun cabhrú le healaíontóirí sorcais óga / ar scor

AGUISÍN 1

Scéim Mharcála Mhionathruithe

Cuirtear scéim mharcála mhionathraithe i bhfeidhm ar an obair a chuireann iarrthóirí isteach ar deonaíodh ceann amháin nó níos mó de na socruithe seo a leanas dóibh:

- leagan taifeadta d'obair scríofa
- úsáid ríomhaire le saoráid seiceála litrithe cumasaithe
- úsáid scríobhaí
- tarscaoileadh maidir le litriú agus gramadach

Sa Rúisis **Ardleibhéil** i Scrúdú na hArdteistiméireachta, ciallaíonn sé sin nach ngearrtar pionós ar earráidí sa litriú ná ar ghnéithe gramadaí áirithe.

Léamhthuiscint agus Léiriú Scríofa

Litriú Ná cuir líne faoi fhocail nach bhfuil litrithe i gceart, fiú má chuireann sé as d'fhuaimniú an fhocail.

Gramadach: Is féidir na gnéithe gramadaí nach ngearrfar pionós orthu a mheas ach a shamhlú go bhfuil an freagra á chloisteáil agat mar thaifeadadh. Is ar dhearmad a thabharfaidh an chluas faoi deara amháin is cóir pionós a ghearradh.

AGUISÍN 2: TÉACSANNA CLUAIS

ROINN I

Comhráite gearra

Mír 1

Клиент: Здравствуйте, мне нужна парикмахер-стилист Марина.

Стилист: Здравствуйте, это я. Вы к нам записаны?

Клиент: Да, я звонила вам на прошлой неделе и записалась на сегодня, вторник, 21 марта, на 11.30.

Стилист: Проходите, пожалуйста. Вы хотите подстричься?

Клиент: Мне бы хотелось короткую стрижку и небольшую чёлку. Красить волосы в этот раз не надо.

Стилист: Хорошо. Голову мыть будем?

Клиент: Да, пожалуйста.

Стилист: Ну как, Вам нравится?

Клиент: Да, отличная причёска!

Стилист: И Вам очень идёт!

Клиент: Сколько с меня?

Стилист: 1 800 рублей.

Клиент: Вот, возьмите, сдачи не надо. Спасибо большое. До свидания.

Mír 2

Студент: Алло! Агентство «Жильё»?

Агент: Да, чем могу помочь? Вы хотите арендовать квартиру?

Студент: Да, я хотел бы снять недорогую квартиру недалеко от университета.

Агент: У нас есть недорогая квартира, но она находится не в центре, а на окраине города. На автобусе ехать минут 40-45.

Студент: А сколько она стоит?

Агент: 50 000 рублей в месяц.

Студент: Боюсь, это слишком дорого для меня, я студент.

Агент: Тогда я могу предложить Вам другой вариант. Есть одна маленькая комната в двухкомнатной квартире с хорошими условиями: с новой мебелью, быстрым интернетом и всего в пяти минутах ходьбы от университета. Стоимость 30 000 рублей в месяц.

Студент: Это уже получше! А когда можно посмотреть эту комнату?

Агент: В рабочие дни после шести часов вечера, а в субботу до обеда.

Студент: Ладно, я подумаю и перезвоню Вам через час. Спасибо.

Агент: Будем ждать Вашего звонка. До свидания.

Mír 3

Клиент: Доброе утро! Я бы хотел отправить эту посылку в Ирландию.

Оператор: Здравствуйте. Какой способ доставки вас интересует: обычный или курьером?

Клиент: Расскажите, пожалуйста, сначала про обычный способ.

Оператор: Обычная доставка до 10 рабочих дней стоит 4 800 рублей.

Клиент: А курьером будет быстрее?

Оператор: Да, быстрее, от 3 до 5 рабочих дней, но стоимость 7 400 рублей.

Клиент: Давайте лучше обычной почтой, так дешевле. Тут ничего срочного или ценного нет, в основном книги на русском языке, журналы и несколько сувениров.

Оператор: Хорошо. Тогда заполните вот эту форму. Можно оплатить карточкой или наличными.

Клиент: Вот моя банковская карточка.

Оператор: Возьмите чек, пожалуйста. Здесь указан номер посылки, и по нему Вы можете узнать детали транспортировки.

Клиент: Благодарю!

Оператор: Всего доброго!

ROINN II

Agallamh

Mír 1

Галия Шарафетдинова, 17-летняя выпускница казанского лицея показала максимальный результат на международной математической олимпиаде в Норвегии, завоевав золотую медаль.

— Галия, расскажи, пожалуйста, об олимпиаде в Осло.

— Это международная олимпиада по математике, которая проводится один раз в год, летом. Отбор проходит на разных этапах: от школьных олимпиад и до всероссийских. В прошлом году отобрали 6 человек, среди них была и я.

— Олимпиада в Осло проводилась онлайн. Как ты оцениваешь такой формат?

— Олимпиаду мы писали в Санкт-Петербурге. С одной стороны, хотелось съездить в Норвегию, посмотреть новую страну. Но, с другой стороны, мы работали у себя дома, в знакомых условиях, у нас не было усталости от долгих, тяжёлых перелётов на самолёте.

Mír 2

— Как ты шла к международной олимпиаде?

— Я записалась на кружок по математике в пятом классе и скоро стала победителем республиканской олимпиады. Но в 9-м классе поняла, что, если я хочу попасть на международную олимпиаду, надо работать больше. И я стала заниматься самостоятельно. В команду я попала не с первой попытки, но этот опыт помог мне понять, что такие неудачи меня не останавливают и я могу развиваться дальше.

— Как организована подготовка к олимпиаде?

— Подготовка очень интенсивная: обычно у нас два занятия в день по четыре часа. Иногда я решала задания по 10 – 12 часов в день. Но так, конечно, долго заниматься невозможно, сильно устаёшь.

Mír 3

— Как тебе удавалось совмещать подготовку к олимпиаде с учёбой в школе?

— Это было сложно: я пропустила большое количество материала по многим предметам. К ЕГЭ готовилась самостоятельно. В принципе, у меня проблем не было. Математику я не сдавала, у меня было освобождение, русский язык я сдала на 94 балла, а физику на 85 баллов.

— Какие у тебя планы на оставшееся лето?

— В августе я хочу поехать в математический лагерь на практику стажёром. Также надеюсь найти время и для себя: собираюсь прочитать несколько книг на английском и французском и сходить в поход с друзьями.

ROINN III

Fógra

Mír 1

Агенство «Море радости». Подарите Вашему ребёнку незабываемый подарок на день рождения – мастер-класс по приготовлению шоколадных конфет, один из самых популярных в нашей мастерской! На мастер-классе мы будем учиться делать простые шоколадные конфеты и шоколадные конфеты с начинкой. Вначале кондитер расскажет историю производства конфет в разных странах, потом поделится секретами приготовления классических и необычных начинок, а также научит, как правильно нагревать и охлаждать шоколад. На нашем мастер-классе мы будем использовать: орехи, ягоды, цукаты, кокосовую стружку, марципан. А потом все участники приготовят свои маленькие кулинарные шедевры. Продолжительность мастер-класса – 1 час, стоимость – 1 250 рублей. Заказать мастер-класс можно связавшись с нами по WhatsApp или онлайн через наш вебсайт.

Mír 2

Школа фигурного катания «Снежинка». Запишитесь на пробный урок! Мы определим уровень вашей физической подготовки, найдём преподавателя, запишем вас в группу и дадим рекомендации по тренировкам.

Нашей школе уже 18 лет. Наши тренеры – это хорошие специалисты по фигурному катанию, хореографии и танцам на льду. В школе есть две группы. В группе для начинающих учат красиво кататься на коньках всех желающих, независимо от возраста и уровня физической подготовки. А профессиональная группа предназначена для тех, кто хочет более серьёзно заниматься фигурным катанием и участвовать в соревнованиях.

Стоимость абонемента – 8 000 руб за 8 занятий или 10 000 руб за 12 занятий в течение месяца. Для членов семьи у нас действует скидка 5%.

Mír 3

Доставка домашней еды «Мой повар». Мы работаем в Москве и Московской области, Санкт-Петербурге и Нижнем Новгороде. Наша цель – обеспечить Вас готовой и вкусной едой на каждый день. Мы доставим Ваш заказ в удобное для Вас время и место. Свежесть каждого блюда гарантирована. Вам только необходимо выбрать блюда из меню, указать количество дней и адрес доставки, а также оплатить заказ.

Месяц еды за 12 000 рублей – это 10 доставок, в каждой – питание на 3 дня! С начала сентября действует система бонусов.

ROINN IV

Beathaisnéis

Mír 1

Юрий Никулин, легендарный и всеми любимый актёр цирка и кино, родился 18 декабря 1921 года в городе Демидове в семье артистов местного драматического театра. Когда Юрию было 4 года, семья переехала в Москву.

В школе Юрий не проявлял особого интереса к учёбе. Учителя жаловались на его поведение, по их словам, он вёл себя «как клоун». А вот в школьном драматическом кружке Юрий играл с удовольствием. Кружком руководил его отец, и на этой сцене Юрий получил свой первый актёрский опыт.

Mír 2

Первое выступление Никулина на манеже Московского Государственного цирка состоялсь 25 октября 1948 года. За тридцать лет работы в цирке были созданы великолепные сценки и родился знаменитый образ Никулина – большие туфли, короткие полосатые брюки, рубашка, пиджак и, конечно же, яркий галстук.

В 1958 году Никулин начал актёрскую карьеру. Его дебютная роль в фильме «Девушка с гитарой» была небольшой, но очень понравилась зрителям, и они запомнили весёлого и талантливого парня. Следующий фильм Юрия «Пёс Барбос и необычный кросс» сделал его по-настоящему знаменитым. Многие люди до сих пор вспоминают фразы этого легендарного комедийного и драматического актёра.

Mír 3

В 1981 году Никулин стал главным режиссёром, а потом и директором цирка. За это время было показано много интересных программ и построено новое современное здание цирка. Юрий посвятил любимому делу почти 50 лет своей жизни и сейчас цирк носит его имя.

В последние годы карьеры Юрий Никулин был автором и ведущим юмористической передачи «Белый попугай». Кроме того, он издал три книги анекдотов и автобиографию под названием «Почти серьёзно...». Также актёр основал благотворительный фонд, который помогал артистам цирка: и молодым, и тем, кто закончил карьеру.